

OPBOUW

weekblad tot opbouw van het gereformeerde leven
uitgave van de gereformeerde persvereniging „opbouw”

red. en sekr. riouwstr. 59, wormerveer
adm. kon. wilhelminalaan 38, leersum

H. DE JONG — AMSTERDAM

BIDDEN

„Hij sprak tot hen een gelijkenis met het oog daarop,
dat zij altijd moesten bidden en niet verslappen.”

Luc. 18 : 1-8

De Here Jezus stelt in het gelijkenis van de onrechtvaardige rechter de zaak van het bidden aan de orde. Hij doet dat als waarachtig mens en als waarachtig God. Als waarachtig mens weet Hij van onze gebeds-moeite. Als waarachtig God kent Hij het hart van zijn Vader, dat overvloedig van liefde en aandacht voor zijn kinderen. Wat kent Jezus ons goed en wat kent Hij zijn Vader goed — dat is wat we vanuit deze gelijkenis tegen elkaar mogen zeggen.

De belijdenis dat Jezus Christus waarachtig God en mens is, kan voor ons gemakkelijk iets abstracts krijgen.

„Jezus Christus God en mens” is dan niet een woord uit het leven, maar een zin uit het boekje; meer behorend tot de dogmatiek, de grammatica des geloofs, dan tot de levende geloofstaal. Daarom is het goed om in een springlevende gelijkenis als die van de onrechtvaardige rechter deze grondbelijdenis van de gemeente te zien opstaan in de zo gewone woorden van de Heiland, die schijnbaar over heel andere dingen gaan.

Jezus kent onze gebeds-moeite en onze aanvechting om er mee op te houden. Daar hobbelt Hij niet licht overheen. Hij zegt niet: „t valt wel mee. Nee, met een paar zinnen zet Hij voor ons een gelijkenis neer, waarin Hij de kansloosheid uitbeeldt. Hij bedoelt daarmee een herkenning op te roepen. Hij kijkt ons vanuit dit gelijkenis aan en zegt: is het niet zo dat je je als biddend mens vaak voelt als die vrouw? Even kansloos? En wij voelen ons op heterdaad betrapt, of liever: ten diepste gekend. Maar gaat dit niet ten koste van iets? Jezus’ beeldspraak is toch gewaagd, bijna verdachtmakend voor God. „Er was in een stad een rechter die God niet vreesde en geen mens ontzag.” Is dit God?

Nee, maar zo lijkt God soms voor ons, ongenaakbaar en willekeurig. Terwijl wij onszelf mogen herkennen in die hulpeloze weduwe die telkens tot deze vreselijke man komt om haar recht. De rechter en de weduwe — twee oerbijbelse typen. De rechter die naar God verwijst, zo zeer dat hij zelfs wel god heet (zie Ex. 22 : 9 en Ps. 82 : 1) en de weduwe als voorbeeld van de deerniswekkende, op hulp van God en de medemensen aangewezen mens. Wat horen ze bij elkaar! De rechter is de aangewezen bij uitstek om de weduwe te helpen, vertegenwoordiger als hij is van God die helpt in nood. Maar het uiterst pijnlijke is hier dat de rechter de vijand is geworden van de weduwe, terwijl hij toch als man van het recht God blijft vertegenwoordigen. Hier is de hulpbehoevende mens die aan alles en dan ook nog aan zijn God moet wanhopen. Dat beeldt Jezus uit. Hoe kan Hij! Werpt Hij met deze gelijkenis geen smaad op zijn Vader? Doet Hij niet te kort aan Gods eer? Maar de mens is sedert de val in zonde de verdwaalde mens, op de vlucht voor God, bang voor zijn hemelse Vader. Ook als hem gezegd wordt, dat hij tot God mag bidden en hij gelooft dat en bouwt een gebedsleven op — ook dan nog kan God hem als een God van willekeur toeschijnen, die zich om zijn recht niet bekommert.

Jezus wil dat wij weten dat Hem deze gevoelens bekend zijn. Hij wil dat wij zijn menswording volstrekt serieus zullen nemen. „In alle dingen op gelijke wijze als wij verzocht” (Hebr. 4 : 15). Ik weet wel dat daarachter aan komt: „doch zonder te zondigen”, maar dat neemt de realiteit van de verzoeking niet weg. En de verzoeking heeft juist in zijn Gods-verhouding zo toegeslagen. In psalm 22 — Zijn

psalm! — lezen we: „Mijn God, ik roep des daags, en Gij antwoordt niet, en des nachts, en ik kom niet tot stilte.” En deze psalm begint met de klacht die we ook van het kruis kennen.

Het moet ons bemoedigen dat ook Hij aan onze gebedslast getild heeft. Als Hij ons op dit vitale punt vreemd zou zijn en wij Hem, zou dan zijn menswording niet onder een groot, een te groot voorbehoud staan? Kansloos — zo heeft ook Hij zich al biddend wel gevoeld. Anders zou in zijn geest nooit deze gelijkenis van de kansloosheid hebben kunnen opkomen. Toch zit er in deze gelijkenis — zoals vaker — een wending die niet logisch is. Het is immers een onwaarschijnlijkheid in het verhaal dat deze bruid van een rechter slechts een tijdlang niet wilde luisteren. Nog onwaarschijnlijker wordt het als we hem daarna horen zeggen: „Al bekommer ik mij niet om God en al stoor ik mij aan geen mens, toch zal ik, omdat deze weduwe het mij moeilijk maakt, haar recht verschaffen; anders komt zij mij tenslotte nog in het gezicht slaan.” Logischer ware het dat hij, met weglating van zijn zelfportret, zou zeggen: de volgende keer laat ik dat mens van de stoep vegen. Hij was immers een rechter die God niet vreesde en geen mens ontzag? Toch ontziet hij deze weduwe, zij het ook na een tijdlang.

Hiermee maakt Christus een muizegat in deze gelijkenis van de kansloosheid. De kansloosheid is ook slechts kansloosheid naar mensen-oordeel. God neigt de harten, ook die van onrechtvaardige rechters, als waterbeken. Zo is het aanhouden, het drammen tot schaamrood wordens toe van deze vrouw toch niet te vergeefs. Zij kruipt door het uitgespaarde muizegat heen. Maar dat dit niet erg waarschijnlijk is, geeft Christus zelf aan, als Hij opmerkt: „hoort, wat de onrechtvaardige rechter zegt!” Hoort, want dit is van die bruid ook ongehoord. Deze wending zat er eigenlijk niet in. Dit is dan ook het moment dat Jezus plotseling van de andere kant af begint te spreken. Tot nu toe heeft Hij met ons, vermoeide en tot verslapping geneigde bidders, opgelopen. Als waarachtig mens, die óók tegen de klippen op gebeden heeft. Maar nu stelt Hij zich op aan Gods kant en begint

vanuit het hart van zijn hemelse Vader te spreken. „Zal God dan zijn uitverkorenen geen recht doen, die dag en nacht tot Hem roepen, en laat Hij hen wachten?” Hier is Christus waarachtig God, die geheel thuis is in het hart van zijn Vader. Volkomen zeker van Gods gezindheid zegt Hij dat God zijn geliefden niet laat wachten.

Voor de troetel-naam 'uitverkorenen' valt hier op. Vergelijk hiermee eens de verhouding die eerder aan de orde was, die tussen de rechter en de weduwe. De weduwe was van de rechter allerm minst een uitverkorene, eerder een verworpene. Maar nu werpt de Heiland van God uit licht op het hele gebedsgebeuren en nu heerst een heel andere toon. Nu wordt opeens het bidden een spreken als tussen geliefden. Christus maakt ons hiermee verlangend naar het bidden. „Ik zeg u, dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen.” Hoe weet Christus dat? Wel, Hij komt toch uit de liefde van God vandaan? Hij geeft hier inside-information van de andere kant.

Hij verzekert ons hier van de haast die God maakt met ons recht. Als zelfs dat beest van een rechter uiteindelijk bloed voor het hart krijgt, hoeveel te meer dan God voor Zijn uitverkorenen, Zijn geliefde kinderen en erfgenamen. Maar, welk beeld van God wint het nu bij ons die bidden? Het menselijke of het goddelijke? Voor het laatste beeld is geloof nodig, voor het eerste niet. Daarom zegt Jezus op het slot: „Doch, als de Zoon des mensen komt, zal Hij dan het geloof vinden op aarde?” Het is wel fijn, te merken dat Jezus onze gebedsmoeite ook kent. Wat komt Hij ons daarin nabij! Maar het is toch nog fijner, te merken dat Hij tegen die moeite iets doet, dat Hij er heerlijke openbaring tegenover stelt: denk erom, geliefden, mijn Vader neigt zijn oor. Christus kent de moeite van het bidden, want Hij is mens. Maar Christus weet ook, dat 't de moeite loont om te bidden, want Hij is Gods Zoon. Dat Hij God is, is toch meer dan dat Hij mens is. Dat Hij mens is, is pas evangelie, omdat Hij God is.

Sprekend vanuit het bijzijn bij God, roept Christus ons op tot geloof en . . . gebed. „Toe maar, houd maar vol, het loont de moeite, ook al ken Ik je neiging er mee op te houden.”

Volwassen worden

*Laat mij, o God, een boom zijn in Uw tuin
de wortels in de aarde, maar de takken
omhoog, om zo de hemel vast te pakken,
en recht de stam, en bloemen in de kruin.*

*Laat mij een schaduw en een schuilplaats zijn,
en laat mij recht staan, als Uw stormen loeien.
Laat, Heer, mij langzaam naar Uw hemel groeien,
en laat mij wuiven in Uw zonneschijn.*

*Ik bid U ook, Heer, dat Gij vruchten vindt
wanneer de tijd van oogsten is gekomen;
Uw levenssappen moeten door mij stromen —
Laat mij een boom zijn, ruisend in Uw wind.*

Dit gedicht van Nel Benschop heet: Een boom in de wind. In het vorige artikel schreef ik over de bonzai-boom, systematisch afgeknot en kleingehouden: het beeld van onvolwassenheid. In dit artikel kom ik tot de vraag: wat is dan volwassen worden, volgens de bijbel? Daarbij neem ik dit gedicht van Nel Benschop tot mijn uitgangspunt. „Volwassen zijn” betekent letterlijk 'volgroeid-zijn'. Ben ik volwassen als ik langs de weg van „persoonlijke groei” tot de ontdekking ben gekomen, dat ik mij zelf moet realiseren? Is dat volwassenheid? ... Zelfrealisatie? Volgens de bijbel is iemand pas volwassen als hij in de wetenschap wie hij zelf is en wat hij zelf graag wil vrucht leert dragen voor de ander. Je kan je zelf pas vinden via de weg van zelf-overgave aan de ander.

Het is zelfs de vraag of je je zelf wel ooit kan leren kennen zoals je bent, onafhankelijk van de vruchten die je draagt. Je leert een boom pas uit zijn vruchten kennen, zei Jezus (Mt. 7 : 20).

Dit hoofdkenmerk helpt ons om zowel tegenover links als tegenover rechts ons evenwicht te bewaren (zie het artikel van 2 weken geleden). Wanneer wij van de rechterkant horen: jullie zijn nog niet ver genoeg: de vaste spys van de zuivere verkondiging mis je en zo blijf je onvolwassen. Of: de ware groei door Geestesdoop en Geesteservoring gaat aan jullie voorbij, daarom blijf je beneden de maat. ... Waar wij die geluiden van rechts horen, daar stemmen we ermee in dat er een groot gevaar bestaat beneden de maat en onvolgroeid te blijven (lees maar Ef. 4 : 12-16!) maar daar moeten wij er met nadruk aan vasthouden dat het enige wat bijbels gezien ons tot volwassenen maakt niet ligt in het zuivere inzicht of in de diepere ervaring, het ligt in het vrucht dragen. Dat criterium is scherp als een tweesnijdend zwaard. Wie heeft de

meeste barmhartigheid bewezen aan de zieke, de gevangene, de naakte, de arme? (Mt. 25 : 31 e.v.) Wie heeft de nood gepeild van de 5 broers, die onbezorgd zonder God met een blinddoek om de afgrond tegemoet gaan (Lucas 16 : 28). Wie heeft liefde bewezen, geduld opgebracht, vrede gesticht, zelfbeheersing getoond etc. (Gal. 5 : 22). Wie in deze dingen groeit, groeit in volwassenheid, zegt Paulus in Efeze 4 : 11-16.

Ook tegenover links helpt ons dit antwoord uit Mt. 7: Je bent niet volwassen, zodra je over je zelf beschikt, zodra je zelf weet wat je wil, zodra je op jezelf woont, of afgaat op je eigen gevoelens etc. Volwassen zijn wij pas zodra wij vruchtdragen voor de ander. Zoals een boom pas volgroeid is als mens en dier zich over haar vruchten verheugen. Misschien zou een boom als hij kon praten ook met verbazing van zijn eigen vruchten kennis nemen: hij ziet de vele eikels tussen zijn bladeren en zegt met een zucht: hé, wonderlijk, dan ben ik dus blijbaar een eik!

Hoe kunnen wij tot die volwassenheid komen?

U verwacht nu misschien een uiteenzetting van de Heidelbergse Catechismus: hoe word ik een christen? Die ga ik hier niet geven. Ik wil het nu eens alleen van zijn psychologische kant uit bezien. Wat is er psychologisch voor nodig om zó tot volwassenheid te kunnen komen?

In de praktijk heb ik ontdekt dat er drie grote conflicten zijn die wij te boven moeten komen om als persoon tot volwassenheid te komen.

Ik ben er zeker van dat er méér dan drie zijn, maar beperk mij tot deze drie als de drie die ik het meeste aantref.

- I. 't konflikt idealist-realist;
- II. 't konflikt gevoel-verstand;
- III. 't konflikt minderwaardig-meerderwaardig.

I. Het eerste hoofdprobleem om psychologisch naar volwassenheid toe te groeien is de spanning tussen ideaal en realiteit.

Als ik het goed zie leven jongens en meisjes van 12 jaar het meest in de realiteit: zij interesseren zich bijna alleen voor de dingen die zij met handen kunnen tasten, met de ogen kunnen zien, met de oren kunnen horen. Op catechisatie vertel je ze verhalen, maar je krijgt ze niet mee als je ze uitlegt wat „zon-de” is. De wereld is voor hen fascinerend en bedreigend. Ze zijn realistisch. Dan komt de puberteit waarin ze een nieuwe dimensie ontdekken. Ze leren de dingen en de mensen zien vanuit een ander licht. Niet hoe ze zijn maar hoe ze moeten zijn. Het is de tijd van de droombeelden en verliefdheid. Alles wordt gezien en gezocht vanuit het ideaal. De realiteit hier wordt verworpen. Het ideaal dáár aanbeden. Wat ik ga worden, het meisje dat ik ga trouwen, de kerk waar ik toe ga behoren, de samenleving die ik wil realiseren, ze worden vanuit het witte licht van het ideaal gezien en de realiteit wordt vandaaruit beoordeeld en veroordeeld. Het is de tijd van fanatisme en protest. Daarna komt de derde en nieuwe fase. Ik moet leren ideaal en werkelijkheid in één te zien. Dat is psychologisch de eerste opgave voor volwassenwording. Ook hier neem ik mijn uitgangspunt bij het gedicht van Nel Benschop: die van de boom die vruchtdraagt twee dingen zegt: „de wortels in de aarde, maar de takken omhoog om zo de hemel vast te pakken.” Dat kenmerkt volwassenheid: wortels in de aarde en tegelijk je uitstrekken naar „de hemel”, om die vast te pakken. Dat geldt voor de drie belangrijke beslissingen die ieder mens in deze fase moet nemen: beroep, huwelijk en geloof.

a. Beroep. Wat voor beroep moet ik kiezen? Velen beginnen met één beroep — of met de studie, die daartoe leiden moet — omdat zij daarin hun ideaal menen te kunnen verwezenlijken. Dan zien zij — aan anderen of in eigen ervaring — hoe moeilijk dat ideaal in de werkelijkheid van iedere dag te verwezenlijken is, en zij knappen af om het in een nieuw beroep opnieuw te proberen, met alle gevaar dat zich daar hetzelfde herhaalt. Wát moeten wij hen aanraden te kiezen?

De volwassen keus — waar je trouwens ingroeit — is er niet één, die je gedesillusioneerd dan tenslotte toch maar doet. Het gemakkelijkste, bijvoorbeeld: dat wat mijn vader deed. Ik verlies mijn ideaal en pas mij aan bij een ideaallose alledaagsheid. Neen, de goede keus is

de keus, die het ideaal vasthoudt en tegelijk de realiteit erkent. Beide. Het is niet een keus die staat of valt met het hier en nu gerealiseerd zien van mijn ideaal. „Hier en nu moet ik directeur worden, anders ga ik naar een ander bedrijf”. „Hier en nu moeten de mensen zich bekeren, anders blijf ik geen dominee”. Neen: de volwassen keus ziet realiteit en ideaal beide.

Een volwassen man of vrouw laat zich dan ook niet 'verburgerlijken'. Wie verburgerlijkt gaat op in het gezwoeg in de kleine dingen, hier en nu: opstaan, naar school, bedrijf, of aan de afwas gaan, na een drukke dag thuiskomen, waar de pantoffels klaar staan en de televisie wacht. Huisje en tuintje kunnen worden betaald en dat is alles wat ik nastreef. Hier zijn de takken niet meer omhoog om de hemel vast te pakken.

Maar er zijn anderen die even onvolwassen zijn doordat zij niet meer met de wortels in de aarde blijven staan. Iedere zweetdruppel, alle sleur, elke weerstand die hun werk ontmoet wordt tot een drempeel waarover ze niet heen kunnen stappen en die zij niet willen aanvaarden. Hun daden moeten de hemel bewegen en anders hoeft het voor hen niet.

Een volwassen mens ziet transpiratie en inspiratie in één. Hij ziet iets in de dingen, maar de dingen zelf zijn vaak weerbarstig en hard.

b. Dat geldt precies zo voor de relatie met de huwelijkspartner. Er zijn huwelijken waarin alles uitgeblijft is: geen ideaal, geen lied, geen opwinding, geen inspiratie. „Moe” werd steeds dikker en „pa” trok zich terug in zijn krant en voetbal. Geen ideaal meer en geen visie. Maar het omgekeerde gebeurt ook. Dat men elkaar alleen maar ziet in het licht van het ideaal: de eros. Alle liefde wordt vereenzelvigd met ervaring. Zolang wij in de ander het ideaal zien zijn wij blij en voelen ons gelukkig. Zodra het ideale niet te zien is, maar een werkelijkheid die er niet bij past, breken wij de relatie af. Veel huwelijken stranden op dit gebrek aan volwassenheid. Velen kunnen niet tot een huwelijk komen, doordat zij het emotioneel niet aan kunnen dat er tijden zijn waarin de ander niet het ideaal weerspiegelt dat wij er eerder in zagen.

c. Geloof. Hoe vreemd het ook moge lijken, ik geloof dat psychische onvolwassenheid ook een rol speelt in mijn manier van geloven en in het maken van een geloofskeus.

Er zijn mensen die alleen dan bereid zijn te geloven in God als alles van Zijn aanwezigheid getuigt, die alleen willen geloven in Christus als allen die in Hem geloven volmaakte mensen zijn, die alleen in de Heilige Geest geloven als die hen altijd bij iedere beslissing leidt en hun gevoel vervult. Het ideaal. Maar niet alles getuigt van Gods aanwezigheid en vele christenen

zijn vaak miserabel en de Heilige Geest staat niet steeds ter beschikking... en daarom hoeft het voor hen niet meer.

Anderen leven alleen bij de realiteit: een realiteit van een samenleving zonder God — een kerk zonder Christus, en een persoonlijk leven zonder de Heilige Geest — en zij voegen zich erin en blijven zich christen noemen, zonder visie, zonder ideaal. Is dat niet die andere vorm van onvolwassenheid?

Volwassen zijn betekent: staan in de spanning tussen ideaal en werkelijkheid: een wereld waarin God Zijn aangezicht verbergt, maar soms ook heerlijk doet lichten, een kerk waarin Christus leeft, maar soms ook wordt verloochend, en een persoonlijk leven waarin de Heilige Geest kan doorwerken maar soms ook wordt bedroefd. De spanning tussen ideaal en wer-

kelijkheid is in bijbelse taal dezelfde als die tussen de gebrokenheid van deze wereld en het Koninkrijk van God.

De bijbel erkent beide en leert ons beide te aanvaarden. Met het oog op Gods beloften, die zeker zijn. Rom. 14:7 is hier de sleuteltekst. Aanvaardt elkander omdat Christus ons aanvaardt heeft, tot heerlijkheid van God.

Het kruis van Christus is verworteld in de aarde en uitgestrekt naar de hemel. Alleen dankzij dat kruis heeft God ons aanvaard. Dat is de basis van onze aanvaarding van ons-zelf en de ander. Die aanvaarding kenmerkt volwassenheid. Niet conformisme — of daartegenover protest, maar aanvaarding staat centraal in volwassen wording: wij houden vast aan de „droom” en blijven tegelijk verworteld in de aarde.

W. VIS — KAMPEN

„Here, leer ons bidden!” (slot)

(Toespraak gehouden op de Vrouwencontactdag op 9 september 1978 te Wezep)

We mogen best vragen om bepaalde dingen, die God niet heeft beloofd. Maar we kunnen nooit zeggen, dat God z'n belofte niet houdt als Hij niet geeft wat Hij niet heeft beloofd.

En we kunnen ook niet volhouden: als je maar gelovig bidt, krijg je wat je vraagt: Denk maar aan die drie sollicitanten, die om dezelfde baan bidden. Er zijn ook in de Bijbel voorbeelden van mensen die

gelovig baden. Maar ze kregen niet wat ze vroegen.

Ik noem er enkele:

Mozes bidt: „Here, laat mij alstublieft het land Kanaän binnen gaan.”

Maar de Here zegt: „Spreek Mij niet meer over deze zaak.”

David bidt na z'n berouw over z'n zonde, gelovig om genezing van het zieke zoontje van Bathseba. Maar het jongetje sterft.

Jan Evert Westerhuis honderd jaar

Zestien november 1878 werd hij geboren.

Zeventien november 1907 begon hij zijn loopbaan als predikant. Velen van ons weten van die tijd alleen iets uit de geschiedenisboekjes, anderen, die nu toch ook al oud genoemd worden, kwamen net kijken. Dominee Westerhuis is er de man niet naar om zich op die voorsprong te laten voorstaan. Nog herinner ik mij de eerste ontmoeting die ik met hem had, bij zijn entree in „De Beukenhof” te Velp. Hij al op hoge leeftijd en als ervaren rot, ik als jong broekie in m'n eerste gemeente. Hij zei tegen me: „Zeg maar 'jij.’” Mijn moeite merkend, even later: „Laat in ieder geval dat 'dominee' achterwege, zeg dan maar gewoon 'Westerhuis’.”

De lezer begrijpt, dat was niet omdat hij zich geneerde voor het dominee-zijn, veeleer kon je in zo'n voorvalletje merken dat hij het dominee-zijn wilde nemen naar wat het zeggen wil: dienaar zijn en zelf geen naam hebben.

Zoals hij zich bij die kennismaking presenteerde, zo was hij en zo is hij nog. Een man zonder pretenties, een die niet op de voorgrond treedt maar dienen wil en die dan bovenal in woord en daad dienaar wil zijn van het Woord.

Misschien is het niet naar zijn wens als ik nu een 'staat van dienst' opmaak; die uitdrukking ligt vaak een beetje in de prestatiesfeer. Maar zo is het niet bedoeld. U gelieve de klemtoon te leggen op het laatste van de drie woorden: staat-van-DIENST.

Van 1907-1911: predikant in Zuidwolde (Dr.). Van 1911-1916 in Gramsbergen. Van 1916-1919 in Asperen. Van 1919-1924 in Oud-Loosdrecht. Tenslotte van 1924-1944 in Hellevoetsluis-Nieuw Helvoet. Ik zei: tenslotte. Ja, want in 1944 is hij met emeritaat gegaan. Met andere woorden: toen was hij uitgediend. Zo wordt dat genoemd. Maar of het helemaal juist is waag ik te betwijfelen. Waarmee ik niet beweer dat een dominee levenslang een 'onuitwisbaar merkteken' meedraagt, maar wel dat hij, als het goed is, niet zal ophouden dienaar des Woords te zijn zodra hij afscheid genomen heeft van zijn laatste gemeente. Jan Evert Westerhuis is ook na zijn emeritering een leerling en dienaar van Jezus Christus gebleven. Fijn ook dat hij tot op zeer hoge leeftijd (in de negentig!) op de zondagen het Woord Gods heeft mogen en kunnen bedienen.

Nu gaat dat niet meer. Maar dat wil niet zeggen dat hij de hele dag zit niets te doen, zoals toevallig op de hier afgedrukte gelegenheidsfoto. Let op de moderne communicatiemiddelen naast hem; hij is bij de tijd!

Hij kan ook zijn woordje nog doen. Tijdens het jaarlijkse Kerstdiner van „De Beukenhof” is hij nog steeds de man die voorgaat in dankgebed. Dat doet hij recht op de man af en recht naar de HERE toe, zonder 'omhaal van woorden' in welke zin dan ook, en met een stem die (letterlijk) klinkt als een klok, waarbij het zou kunnen wezen (ik kan niet vergelijken met heel vroeger) dat in de laatste jaren zijn stem zich omgekeerd evenredig heeft ontwikkeld met zijn gehoor. Wij jonkies van deze tijd hebben een microfoon nodig in een kerk met honderd zitplaatsen, hij nog niet voor een gehoor van duizend mensen.

Om nog even terug te komen op die datum van emeritering. 1944. Dat was een moeilijke tijd, voor ons land en voor de kerken. Dominee Westerhuis heeft zijn deel er van gehad en hij heeft ook later nog het nodige ervaren. Maar onder dit alles heeft hij ook mogen ervaren. Een andere collega kwam op te merken toen hij zomaar aan de dijk gezet en brodeloos gemaakt werd: De raven (van Elia) zijn er nog. In christelijke onbezorgdheid heeft Westerhuis ook tijdens zijn emeritaat van het evangelie mogen leven.

Gewoonlijk zeggen we op een verjaardag: Nog vele jaren. Dat is een beetje moeilijk wanneer iemand de leeftijd van honderd jaar bereikt. Laat ik dan zeggen: Fijn dat U deze dag beleven mag, dominee Westerhuis (word niet boos om dat 'U' en om dat 'dominee'). We zullen ons nog meer verheugen als God het ons vergunt U nog een tijd(je) in ons midden te hebben.

Namens de jongere, dus alle, collega's,
namens de hele Beukenhof-gemeenschap
en namens al Uw broeders en zusters in de Here,
J. H. Kamerbeek

Paulus bidt drie keer om genezing van één of andere kwaal (2 Cor. 12).

Maar de Here zegt: Stop, bidt er niet meer om. „Mijn genade is U genoeg.”

Paulus zelf had de gave der genezing. En hij heeft daar ook gebruik van gemaakt.

Maar toch: tot twee keer toe spreekt hij over een helper, die ernstig ziek is en waardoor het werk werd opgehouden. De ene moest hij zelfs ziek te Melite achterlaten (Filipp. 2 : 25-28 en 2 Tim. 4 : 20).

En wat alles afdoet: Ik denk aan de Here Jezus in Gethsemané. Hij vroeg iets dat God Hem niet had beloofd: „Vader, neem deze beker van Mij weg.”

Maar Hij was zich terdege bewust, dat de mogelijkheid bestond, dat God het niet zou geven.

Daarom bidt Hij zo bescheiden. Hij maakt er twee restricties bij:

1. „Indien het mogelijk is”; en:
2. „Maar niet Mijn wil, Uw wil geschiede.”

Is zijn gebed dan niet verhoord? Dat zeg ik niet. Ik zeg alleen: Hij kreeg niet wat Hij vroeg!

Maar toch spreekt de Bijbel hier wel over verhooring.

Hebr. 5 : 7 zegt: „Hij werd verhoord uit zijn angsten.”

Dat betekent: God gaf Hem niet wat Hij vroeg: „De beker van het Kruis wegnemen.” Maar God luisterde wel. En Hij deed ook iets. Hij nam de angst weg, zodat Jezus het aan kon!

Niet: het kruis weg. Wel: de angst weg.

Kijk... zo verhoort God ook ons altijd. Niet door ons precies te geven wat we vragen. Maar wel door ons dat te geven waardoor we het aan kunnen.

Als we b.v. ziek zijn, mogen we bidden: „Wilt U mij genezing geven.”

En God kan genezing geven. Zo'n genezing is altijd een wonder. Ook als er een dokter en medicijnen aan te pas komen!

Maar God kan ook zeggen: Nee — je zult niet genezen!

Dan krijg ik niet wat ik vroeg!

Maar dan mag ik er vast op rekenen dat God me geeft wat ik in die situatie wel nodig heb: de kracht om te dragen wat ik moet dragen en de bereidheid om te sterven.

Ik denk hier aan een jongen die ongeneeslijk ziek was. Kort voor zijn dood bad de dominee met hem: „Here, geef dat er nog een wonder gebeurt, dat hij geneest.”

Maar de jongen zei: „Dat hoeft u niet meer te bidden. De Here heeft al een wonder gedaan. Hij heeft me klaar gemaakt om gelovig te sterven.”

Gelovigen krijgen niet altijd wat ze vragen. Maar God geeft hen wel wat ze nodig hebben.

En aan de andere kant: God verhoort soms ongelovigen, in die zin, dat Hij hen geeft wat ze vragen. Tot gebedsgenezing toe.

Denk aan 9 van de 10 melaatsen. Ze werden genezen, zonder waar geloof.

God geeft ongelovigen soms wat ze vragen. God geeft gelovigen soms iets anders dan ze vragen. Maar dan maakt Hij hen wel klaar voor dat andere.

Ik weet, dat er nu sommigen zullen denken: Natuurlijk geeft God ons niet alles wat we vragen. Zijn plannen staan toch van eeuwigheid af vast. Die plannen voert Hij uit in ons leven.

Je kunt dat heel gelaten zo zeggen: Het komt toch allemaal zoals het komen moet. Daar doe je niets tegen. Daar verander je niets aan.

Sommige gebedsgenezers denken dat zij, als ze maar genoeg geloof hebben, God naar hun hand kunnen zetten. God moet hun spel meespelen.

Sommige gereformeerden denken precies daartegenover: God is zo onveranderlijk. Aan wat Hij eenmaal heeft besloten kun je niet wrikken. Je doet er niets tegen. Als je hen vraagt: „Waarom zullen we dan nog bidden”, weten ze wel een uitweg.

Ze zeggen: in z'n besluiten van eeuwigheid heeft God al rekening gehouden met onze gebeden.

Wat wij in 1978 aan Hem zouden vragen heeft Hij al verdiskonteerd in z'n besluiten van eeuwigheid.

Ik antwoord: Dat is wel een handig verhaaltje. Maar de Bijbel spreekt anders. De Bijbel leert ons God niet kennen als een star. Wezen; iemand die al z'n eeuwige besluiten machinaal afdraait in de tijd, zoals de klok de uren weg tikt. Begrijp me goed. Ik doe niets af aan Gods besluit tot verlossing en aan Gods Raad. Maar de Bijbel leert ons ook: wij kunnen door ons gebed God bewegen iets te doen, wat Hij eerst niet van plan was te doen. En we kunnen door ons gebed God bewegen iets na te laten, wat Hij eerst van plan was te doen! Ik denk aan een voorbeeld uit het Oude Testament.

Jona moest de inwoners van Ninevé vertellen: „Nog 40 dagen en Ninevé wordt onderstboven gekeerd”.

Dat meende de Here. Hij had het echt besloten. Maar dan bekeren de inwoners van Ninevé zich. Ze roepen dag en nacht tot de Here. En dan lezen we: „Toen berouwde het God over het kwaad dat Hij had bedreigd hun te zullen aandoen. En Hij deed het niet!”

De dag waarop Ninevé zal worden verwoest breekt aan: de 40e dag. De mensen zullen die nacht wel geen oog hebben dichtgedaan.

Eindelijk komt de zon op. De morgen verstrijkt, de middag gaat voorbij, de avond daalt. „En-God-deed-het-niet!”

Zo is de Here. Hij is geen onbewogen starre God. Hij ziet onze tranen, onze angst, ons berouw. Hij hoort ons gebed.

En dan voert Hij soms z'n bedreiging niet uit.

God zei tegen Adam: Op de dag

CHRISTEN ZIJN

Rev. T. C. MacVean, Dalmally

„Ik ben de weg, de waarheid en het leven”.

Joh. 14 : 6

Laten we drie Schriftplaatsen in herinnering mogen brengen. Alle zijn uit het nieuwe testament en onder ons welbekend.

Lang geleden ging een man — rijk in wereldse goederen maar vreselijk arm in zaken van blijvende waarde — tot Jezus met de vraag: goede Meester, wat voor goeds kan ik doen om het eeuwige leven te verkrijgen? — Vervolgens een groep Joden, wier gewetens gingen werken onder de woorden van Petrus en Johannes; deze verweten hen, Jezus te hebben gekruisigd; ze richtten zich om hulp tot de apostelen met de uitroep: mannen, broeders, wat zullen wij doen? — En eindelijk een gevangenisdirecteur in Philippi; verschrikt door de wonderlijke bevrijding van zijn gevangenen, Paulus en Silas, en onder de indruk van Gods macht, vroeg hij hun naar het geheim van hun geloof: mijne heren, wat moet ik doen om gered te worden?

Nu, na eeuwen, wordt dezelfde vraag nog steeds gesteld. Want het is een en dezelfde vraag, in welke woorden ook verrat. Zeker wordt deze vraag vandaag gehoord, in alle graden van ernst en nood, in talloze stemmen en talen, soms zelfs zonder woorden maar met een kreet uit het hart.

Misschien wordt onder ons niet zo veel als vroeger gesproken over het „gered worden”. De term „eeuwig leven” is min of meer buiten gebruik gekomen. Maar ik ben er zeker van: de meesten van ons stellen belang in de hemel, hoe wij ons die hemel, ons levensdoel, ook mogen voorstellen. We verlangen die te bereiken, of willen de beste en zekerste weg er heen kennen. En vanaf onze prille jaren is de meesten van ons geleerd: dat het antwoord op onze vraag geleverd wordt in het geloof, dat wij belijden. Met andere woorden: dat de zekerste weg om de gewenste zegen te verwerven ligt in ons christen-zijn. Maar de juiste zin daarvan levert nieuwe vragen op.

Wat betekent dat christen-zijn eigenlijk? Hoe moet het omschreven worden? En wat zijn de kenmerken?

Nu zou iemand kunnen stellen dat, na bijna twintig eeuwen van Evangelieverkondiging, weinig twijfel over deze punten overblijft. Toch worden nog altijd boeken geschreven en talloze preken gehouden over dit onderwerp: wat betekent het, christen te zijn? En terwijl velen van ons zoveel hierover hebben gehoord en gelezen, geloof ik toch dat de meesten van ons het erg moeilijk zouden vinden, een volledig antwoord te geven.

—o—

Misschien zou het meest algemene antwoord zich wel richten op onze activiteit. Christen zijn betekent dan: ons gedrag te richten naar het voorbeeld van Jezus Christus; te leven zoveel mogelijk overeenkomstig de door Hem gestelde normen. Met andere woorden: dit antwoord wijst op Jezus als de Weg.

dat je van de vrucht van die boom eet, zul je zeker sterven. Maar: Hij deed het niet!

Het berouwde Hem. Hij deed het niet.

Daarom moest op die andere vreselijke dag, de tweede Adam, Jezus, sterven in plaats van Adam, in plaats van ons.

God zei tegen Mozes: „Ik zal de Israëlieten verdelgen” (Ex. 32). Maar Mozes gaat bidden. En dan lezen we: „En de Here kreeg berouw over het kwaad dat Hij gezegd had de Israëlieten te zullen aandoen.” Hij deed het niet.

God zei tegen Hiskia: „Bereidt uw huis, want gij zult sterven.”

Maar Hij deed het niet. Hij zag de tranen van Hiskia. Hij hoorde naar het bidden van Hiskia. Hij liet zich verbidden.

Een paar uur nadat Hij had gezegd: „Gij zult sterven”, zei Hij: „Ik zal U nog 15 jaar geven” (Jesaja 38).

Hij is geen starre God, die niet te verbidden is.

In Amos 7 wil de Here zijn volk straffen met een sprinkhanenplaag. Maar Amos bidt: „Och, Here, Here, vergeef toch. Hoe zou Jacob staande kunnen blijven. Hij is immers klein” (vs. 2).

En dan lezen we: Toen berouwde het de HERE. Het zal niet geschieden, zei de Here!”

De Here kan van gevoelens veranderen. Hij kan z'n plannen wijzigen.

De gang van de geschiedenis van de Kerk en van de wereld kan veranderen op ons gebed. Wie dat niet gelooft, gelooft niet in de Bijbel.

Er zijn heel orthodoxe mensen, die zeggen: „Hoor eens, in de teksten die U noemt, wordt op mensvormige wijze over God gesproken.

Je moet dat natuurlijk niet letterlijk nemen. In werkelijkheid kan God z'n plannen nooit veranderen.”

We horen Jezus tot zijn discipelen zeggen, Hem te volgen. Hij herinnert het volk er aan, dat men aan de vruchten de boom kent — dus aan hun werken hun christen-zijn constateert. Hij vertelt aan de zoekers van eeuwig leven over de barmhartige Samaritaan en raadt hun aan net zo te doen.

„Ik heb u een voorbeeld nagelaten”, zei Jezus tegen de twaalf op de avond dat Hij hen verliet, „opdat ge zult doen zoals Ik gedaan heb”. Met andere woorden: als je het doel wilt bereiken, waar je hart op gericht is, weet dan: Ik ben de weg. Of ook: „als iemand Mij wil dienen, laat hij mij dan volgen en waar Ik ben zal mijn dienaar zijn”.

Wel, dat is alles waar en redelijk. Inderdaad noemde in de eerste dagen van het christendom Gods volk zich nooit christenen; ze werden „mensen van de weg” genoemd. Want ze konden onderscheiden worden door hun levens-weg, door wat ze deden en door wat ze weigerden te doen. En — God weet het — er is vandaag nog overvloedig ruimte voor practiserende christenen; voor hen die hun licht willen doen schijnen op de mensen; voor hen die herkend worden aan hun levens-stijl, als met Jezus te zijn geweest.

—o—

En toch zou een ander antwoord op onze vraag, weinig minder gebruikelijk, het geloof naar voren schuiven. Zoals zij, die deze richting benadrukken, zeggen: christen zijn betekent slechts te geloven in God en in Jezus Christus, Die door Hem gezonden is. Met andere woorden: het tweede antwoord wijst ons Jezus aan als de Waarheid. Het geeft aandacht aan en legt nadruk op — niet zo zeer op wat Jezus dééd als wel — op wat Hij leerde. Wanneer Martha, bezig met haar keukenwerk, schutspatroon van de ene school mag zijn — de schutspatroon van de andere groep is Maria, die aan Jezus' voeten zit en de woorden van zijn lippen indrinkt.

Mijn vrienden, of wij „geloof” met een kleine letter of met een hoofdletter spellen, als christenen moeten wij iets geloven en wat wij geloven is uiteindelijk beslissend voor onze handel en wandel. Hoe praktisch we ook zijn — we moeten niet vergeten, dat het christendom Goed Nieuws betekent. En goed nieuws doet ons niets als we het niet aannemen. Met andere woorden: als ons hart verlangt mensen te zien uitrukken die zekere gedragsregels onderschrijven, dan zou je bijna kunnen zeggen: dat we daarvoor geen kerk en zelfs geen bijbel nodig hebben. Om een goed burger te zijn, een goed gezinslid, een goede buurman — wel, dat kunnen we op school leren, of in wereldlijke organisaties, of van de lessen die we in het gewone harde leven opdoen.

Maar laten we niet denken dat zo iets ons naar de hemel voert — tenminste niet naar die hemel, waarheen ons hart smacht en roept. Daarvoor moeten we ons wenden tot Hem, die de woorden van eeuwig leven heeft. Zoals Paulus zei: gelooft in de Heer Jezus Christus en ge wordt behouden. Ziet u, wat onze wereld vandaag nodig heeft is veel meer het Evangelie dan een zedeles.

—o—

Tenslotte is er nóg een antwoord op onze vraag. En dat houdt in, dat christen-zijn niet zo zeer een zaak van hart of hand is, als wel een zaak van de Geest. En hier wordt op Jezus gewezen als het Leven. We hebben mensen, voor wie het christen-zijn niet bijzonder een activiteit of geloof betekent — maar eerder een beleving, een bewust-zijn van Gods nabijheid, een besef dat Christus zeer nabij en in ons is. Ik geloof, dat dit bijzonder voor Paulus gold, want zijn christen-zijn begon niet met de roep om Jezus te volgen; niet met een onthulling van de waarheid over Jezus; maar met een openbaring door Jezus zelf.

Op zeer reële wijze bleef dit gezicht hem bij, nam meer en meer bezit van hem en vulde zijn gehele leven. Of, zoals hij zelf zei: het nam mij gevangen. Zo

was hij in staat om in alle oprechtheid en vrijmoedigheid te schrijven: voor mij is verreweg het beste met Christus te zijn.

Mijn vrienden, we mogen blij zijn dat we nog mensen van dit soort hebben; heiligen van de twintigste eeuw; mannen en vrouwen, die leven dicht bij Jezus; die zijn beloften hebben gelezen, beproefd en waar bevonden; die weten wat het betekent: te blijven in Christus en Hij in hen; die weten wat het is: zijn blijdschap gedurig in zich te hebben, een volmaakte blijdschap.

—o—

Zo zijn er dus drie antwoorden op onze vraag, drie soorten christenen. En ik ben er zeker van dat ze in alle kerken voorkomen. Wij hebben bij voorbeeld onder onze leden de praktische mensen, zij die beklemtonen dat geloof zonder werken dood is; zij die graag uit hun vruchten gekend worden. We kunnen er zeker van zijn, dat ze in de kerk leiding zoeken, bemoediging en kracht om hun leven te leven als goede christenen. Ze zullen hier altijd nederig en hoopvol komen en ik ben er zeker van dat ze niet met lege handen zullen weg gaan.

Dan hebben wij de onderzoekende leden, zij die de Waarheid zoeken, die met vragen zitten, verslagen zijn misschien. Ook die moeten onder ons gevonden worden, die het Licht zoeken, uitzien naar een steun voor hun zwak geloof, of die een reeds sterk geloof zouden willen verdiepen, begerig om meer te horen over de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus. Ja, zij komen, als altijd, nederig en vol verwachting — en in Gods Woord vinden zij altijd nieuwe schatten.

Tenslotte hebben wij hen die komen en nauwelijks weten waarom. Slechts omdat ze voelen, dat het goed is in de kerk te zijn. Slechts omdat ze graag bij Christus horen, wat je buiten de kerk niet vindt. Of er zijn mensen, die niet allereerst komen om te halen of te leren — maar om te géven; mensen voor wie de essentie van de kerkgang niet zit in de gebeden, de geboden en de preek — maar in de lofzang, die als een offerande recht uit hun hart opstrijgt. Ook die zijn er en al gevende merken ze dat hun vele dingen gegeven worden.

Laat me onze vraag mogen herhalen. Wat betekent het om christen te zijn? Wel, om het antwoord te vinden moeten we de drie beschouwde typen samenvatten. Inderdaad, meen ik, is onze vraag beantwoord met de woorden van de Heiland, die we als tekst kozen: Ik ben de weg, de waarheid en het leven. En voorts, om Jezus' andere woorden aan te halen: niemand komt tot de Vader dan door Mij.

Zo wordt ons de weg gewezen, die ons veilig door dit leven naar de begeerde haven leidt. De waarheid maakt ons vrij en schenkt ons in deze onzekere wereld een zeker en betrouwbaar anker. Het leven wordt in ons geblazen, het sterkt ons, het groeit in ons rijker en voller, tot het eeuwig leven wordt, dát leven dat onze harten zoeken.

Mijn vrienden, als we die weg weten, behoudt dan de waarheid en ontvangt het leven — dan weten we wat het is: christen te zijn.

Naschrift. Een oud Engels gezegde luidt: a good sermon is about God and about ten minutes; hetgeen is, overgezet zijnde, een goede preek behoort over God te gaan en ongeveer tien minuten te duren.

De preken hier in Dalmally voldoen aan deze regel. Ze zijn kort en krachtig en bij mij kwam de wens op, u eens zulk een preek te laten lezen. De eerste de beste preek werd te leen gevraagd voor dit doel en voor u vertaald. Het is geen uitgekoken preek, het is een doorsnee „sermon”.

Voor mij blijft slechts een wens over. Dat ons kerkvolk hiervan onbevangen kennis neemt, zonder de gebruikelijke normen aan te leggen, waar wij zo ongebruikelijk mee omspringen. D. W. L. M.

Ik antwoord: Pas op. U oefent kritiek op de Bijbel. U past God aan aan uw eigen ideeën over God. Zo maakt u van Hem eigenlijk een mens; net als de mens koning Darius.

Als die een wet van Meden en Perzen had uitgevaardigd, kon hij zijn besluit niet veranderen. Daniël werd daar de dupe van.

Toen koning Darius dat merkte speet het hem heel erg. Hij wilde z'n besluit zielsgraag veranderen. Maar hij kon het niet. Het was een onveranderlijk besluit. Koning Darius was een gevangene van z'n eigen besluiten.

God is nooit een gevangene van z'n eigen besluiten. Hij is de levende God, die zich laat verbidden. Hij is niet: Het starre, onveranderlijke noodlot.

Juist omdat Hij zelf niet verandert, kan Hij zijn besluiten wel veranderen. Omdat Hij onveranderlijk barmhartig is, kan Hij reage-

ren op ons geroep en zijn plannen veranderen. Wie alleen maar theologiseert weet dat niet. Maar wie dagelijks met de Here omgaat in het gebed, weet het wel. Hij gelooft in z'n God. Hij zingt van die God: „Wie U aanroept in de nood, vindt uw gunst oneindig groot.”

—o—

Denkt U wel eens na over het wonder van het gebed?

Wat een Wonder: Een mens kan zo maar met God spreken. God luistert alle dagen en alle nachten naar de gebeden van zijn volk. Hij luistert naar de kinderen, grote mensen, stervenden.

Ja, Hij luistert ook naar stervenden. De moordenaar aan het Kruis bad. Toen veranderde er echt iets. De paradijspoorten gingen voor hem open.

Zelf heb ik het meegemaakt met een buurman die op z'n sterfbed lag. Hij was een puur ongelovige man. Zo nu en dan ging ik er naar toe om te helpen hem te verleggen. Nooit had die man gebeden. Maar ineens stootte de buurvrouw mij aan. Ik keek. Ik zag hoe de handen van de stervende zich vouwden en de lippen begonnen te prevelen.

Met een grove vloek zei de buurvrouw: „Hij bidt”.

Ja, hij bad. — En God hoort ook de stervende, die voor het eerst van z'n leven bidt.

Ben je dan nooit te oud om te leren bidden?

Ja... je kunt wel te oud zijn om het nog te leren.

Een doodzieke zuster zei eens tegen me: „Dominee, als ik nu nog zou moeten leren bidden, zou het niet meer lukken. Ik ben te moe om te leren. Maar gelukkig heb ik het in m'n jonge jaren al geleerd.”

Ook haar heb ik toen gewezen op

Romeinen 8: Als Gods kinderen te moe zijn om te bidden, bidt de Heilige Geest voor hen!

Ik ga eindigen. Ik wil nog één ding zeggen:

De titel van ons onderwerp luidt: „Here, leer ons bidden”.

Weet U wat daar ook bij hoort? „Here, leer ons bidden om uw komst!”

Bidden om de wederkomst van de Here Jezus...

Daar is het Nieuwe Testament vol van. Daar eindigt het ook mee: „Kom, Here Jezus, kom spoedig!”

Iemand heeft eens gezegd: Vergeet niet. In de 2e wereldoorlog keken we uit naar de bevrijding van het duitse juk; we hebben gebeden om de bevrijding; telkens weer!

Maar er waren Nederlanders, die niet uitkeken naar de bevrijding; die er ook niet om baden; die er bang voor waren. Dat waren de slechte Nederlanders!

Zo is het toch ook in het Koninkrijk van Jezus.
We zijn burgers van het Koninkrijk der hemelen. Maar de vorst der duisternis heeft nog zoveel macht. Als wij, de burgers van het Koninkrijk, niet uitkijken naar de komst van de Koning, zijn we dan goede burgers?

We zien in de wereld de vreselijke macht van de zonde.

We zien demonische krachten. We zien de mensheid ontkerstenen.

We zien de honger, de dood, het onrecht en de verdrukking.

Daar kunnen we iets aan doen: de handen uit de mouwen steken.

Maar ook: Bidden: „Kom, Here Jezus!”

„Kom spoedig!”

Ik eindig met twee gedichten van Berendien-Meyer-Schuiling:

Het eerste is een gebed om de wederkomst. Het luidt:

„Heer, duurt het lang nog voor Gij wederkomt?

Leer ons als kinderen Uw komst verwachten,

Die op hun vingertjes de dagen en de nachten

aftellen, wanneer Vader komt!

Leer ons als kinderen verwachten, Heer, Uw komst.

Die, hoe ook in hun spel

gevangen,

beluistren met een diep en sterk verlangen,

De eerste stap van Vader, als

hij komt.”

Het tweede is heel kort. „Bidden” staat er boven. Het luidt:

„Bidden is de arm van God voelen rond je kleine leven . . .

Bidden is: — jezelf verlaten!

Bidden is: — je overgeven! . . .”

(beide uit de bundel „Credo”, Kampen 1951)

Dit gedicht sloot wonderwel aan bij de bespreking van het referaat van ds Vis. Het werd op de vrouwendag voorgedragen. Het is de diep doorleefde ervaring van een moeder rondom het sterven van haar kind.

Opstanding

*Ik had mijn bijbel goed gelezen
en heel veel preken aangehoord.
'k Geloofde echt in God, mijn Here,
'k Vertrouwde Hem vast op zijn Woord.
Maar plotseling kwam toch de twijfel:
Ik keek in een gedolven graf
en dacht wanhopig: een nieuw leven?
Een steen sluit dit hermetisch af.*

*De eeuwen door zijn er miljoenen
gestorven en ze zijn niet meer.
En moet ik dan toch nog geloven,
dat ze eens opstaan zullen, Heer?
Ik bad: God, wil mij toch vasthouden,
omdat ik in een afgrond staar.
U heeft beloofd mijn gids te wezen,
maak nu dan die belofte waar.*

*Toen ik mijn wanhoop en mijn twijfel
aan God, mijn Vader, had gezegd
heeft Hij zo heel gewoon mijn handen
in zijne Vaderhand gelegd.
Want slenterende door de lanen
zag ik de bomen zonder blad.
Een los pakket van eikeblaren
bedekte 't stenen wandelpad.*

*Toen dacht ik: strakjes in de lente
hecht God de bladeren weer aan.
Elk boompje krijgt zijn eigen knoppen,
geen takje zal Hij overslaan.
Hij roept tot leven wat reeds dood scheen,
de grote Schepper van 't heelal.
Dan moet het toch ook zonneklaar zijn,
dat Hij ook ons weer wekken zal?*

*Wij gaan die takjes ver te boven.
God wil zijn kindren bij zich thuis.
En om dat mogelijk te maken
sterft onze Heiland aan het kruis.
Hij, eerstgeboorne uit de doden,
komt eenmaal in zijn majesteit.
Dan zullen al Gods kinderen leven,
Hem erend tot in eeuwigheid.*

Loekie Schat

Laat eens wat horen

Korrespondentie over deze rubriek naar:

A. W. Biersteker,
Fazantenkamp 526,
Maarsse (03465-65358)

Hierna volgt het derde en (voorlopig) laatste artikeltje van dhr. Van Baardewijk over Christelijke Drugs Bestrijding.

Ik heb gemeend deze bijdragen in deze rubriek op te mogen en moeten nemen, omdat het hier een konkrete taak voor christenen (trouwens ook voor niet-christenen) betreft, die onze aandacht zeer verdient.

Ja, onze aandacht steeds meer zal EISEN.

Als gemeente van onze Here Jezus Christus (de Redder en de Gezalfde) ligt een roeping, om ECHTE hulp te geven aan verslaafden door

- daadwerkelijke hulp en opvang te bieden en*
- te wijzen naar Hem, die waarlijk vrij maakt.*

Aad Biersteker

HULP VOOR HELPERS

Niets wijst erop dat verslaving aan middelen als drugs en vooral alcohol zal gaan afnemen. Integendeel. Steeds meer mensen slaan op de vlucht (ja, waarvoor?) en raken door hun verslaving in situaties waaruit ze zichzelf niet meer kunnen helpen. Op steeds groter schaal zal voorlichting en daadwerkelijke hulp nodig worden. Het is hard nodig dat er velen komen die in staat en bereid zijn om te helpen. Die als barmhartige Samaritanen naast de uitvallers en eenzamen gaan staan en proberen hen op te richten. Hoeveel verslaafden er helaas ook tenonder gaan, er worden ook vele gered. En dat 'gered' bedoel ik in zijn Bijbelse betekenis. Want werkelijk, er zijn mensen voor wie niemand enige hoop had die nu een nieuw leven kennen. Ze hebben in de ontmoeting met hulpvaardige christenen Christus zelf ontmoet, door de ontzagwekkende kracht van God zijn ze veranderd, zijn ze opnieuw geboren. U moest ze eens ontmoeten om te horen en te zien wat dat voor hen betekent. Ze proberen te vergeten wat achter hen ligt (en gelooft U: dat was vaak

een hel) en gaan een nieuwe toekomst tegemoet.

Christelijke hulpverlening is hard nodig want de nood is geweldig groot. Ter illustratie: onlangs spraken wij met een medewerker van een opvangcentrum die verklaarde dat bestuur en staf weinig bekendheid gaven aan de activiteiten. Redden: „anders zouden wij overstroomd worden met vragen om hulp en we zouden de meeste hulpvragers moeten teleurstellen want onze capaciteit is maar beperkt”. De nood is groot en helpers zijn er (nog) veel te weinig. Mede daarom is de C.D.B. gestart met een Oriëntatiecursus in de drugs- en alcoholproblematiek.

Voor wie is deze opleiding opgezet? Vooral voor diegenen die in directe zin mogelijkheden hebben tot voorlichting en hulpverlening: zij die werkzaam zijn in het onderwijs, in het koffiebarwerk, in het jeugd- en maatschappelijk werk, in de verpleging enz. Maar ook voor ieder die zich serieus in de drugs- en alcoholproblematiek wil verdiepen. De opleiding omvat zeven trainingsweekends, verspreid over een jaar. (Tussen haakjes: onlangs is weer een nieuwe start gemaakt. Voor degenen die verhinderd waren de eerste cursusdag bij te wonen en voor hen die alsnog willen gaan deelnemen is er een „inhaal-dag” gepland op 9 december a.s.)

De cursist wordt wegwijzig gemaakt in allerlei aspecten van het verschijnsel druggebruik in de ruimste zin van het woord. Gerichte Bijbelstudie neemt een belangrijke plaats in. Wat zegt de Schrift over gebondenheid en verslaving, wat over ware vrijheid, hoe kun je als christen staande blijven in de geestelijke verwarring van onze tijd, hoe kun je je als hulpverlener wapenen tegen de verleiding die op je afkomt in de omgang met verslaafden. Speciale bijbelstudies zijn ingevoegd over alcoholverslaving. Voorts staan o.m. op het programma: kennis van eigenschappen en effecten van alcohol en drugs, politieke aspecten, sociale wetgeving, literatuurbespreking en begeleiding van literatuurstudie. Het leerplan staat onder supervisie van de arts dr K. F. Gunning, voorzitter van het „Landelijk Comité Drugpreventie” en van drs W. Jurg, pastoraal psychotherapeut en coördinator van de C.D.B. Beiden geven lessen samen met sprekers van de organisatie A.A., een inspecteur van de narcoticabrigade en anderen.

De deelnemer die de opleiding een jaar serieus gevolgd heeft krijgt na een toetsing een diploma A. Hij of zij mag zich dan nog geen drugsconsulent noemen. Dat kan pas wanneer men na de oriëntatiecursus een verdere opleiding volgt in hetzij de preventieve hetzij in de therapeutische richting. Degene die de cursus ten einde toe gevolgd heeft, kan dus volledig ingezet worden in de arbeid van christelijke hulpverlening.

Het oktobernummer
van het
reformatisch-wijsgerig
blad

BEWEGING

bevat artikelen over de **positiebepaling** van een **christen** met betrekking tot klemmende vraagstukken als:

- ★ euthanasie
- ★ abortus
- ★ eugenetica
- ★ macht van de medische techniek
- ★ veranderingen in de medische ethiek

Vraag dit speciale themanummer over medische ethiek aan bij het

Centrum voor Reformatorische Wijsbegeerte
Antwoordnummer 33 (postzegel niet nodig!)
Maarsse (tel. 03465-60945)

f 3,50 inclusief verzendkosten.

Nog beter: neem een **abonnement** à f 20,— per jaar.

Wat zeggen cursisten over deze opleiding? Wij vroegen het aan twee willekeurige deelnemers. De eerste is Janneke Schryvers uit Exloo: „... Het fijnste vond ik om samen met elkaar met Gods Woord bezig te zijn. Het ervaren van eenheid omdat we kinderen van Hem zijn. Het enthousiasme van de medewerkers heeft me aan het denken gezet. Dat God zoveel kracht geeft en mensen als werktuigen wil gebruiken!! Het werd me duidelijk dat God iedereen wil gebruiken, dus ook mij. Zo leerde ik om niet alleen toekomstplannen te maken, maar om alles bij God te brengen. Voor mij was het de eerste kennismaking met christelijke hulpverlening. Mijn werk was gebaseerd op een hulpverlening zonder God. Mijn studie was aan een sociale academie, waar men alleen maar God verachtte. De weekendenervaarde ik als een tegenpool. Ik kreeg een andere zienswijze op de hulpverlening aan mensen. Ik vond het fijn door de lessen meer inzicht te krijgen in de drugs- en alcoholproblematiek. Ik heb het idee dat ik verslaafden beter zal kunnen begrijpen.”. Dick Jonkers, technicus en jeugdwerker in Hengelo vertelde: „Bij „straatwerk” ontmoette ik gebruikers en verslaafden. Maar hoe moest ik ze benaderen, hoe kon ik onderkennen wat ze gebruikten, hoe kon ik ze proberen te helpen? Toen ik hoorde van de C.D.B.-cursus ben ik gelijk mee gaan doen. Die opleiding heeft me geholpen inzicht te krijgen in achtergronden, ik kreeg oog voor kenmerken van verslaving. Ik heb ook veel geleerd van de bestudering van allerlei verschijnselen van de subcultuur. Ik ben erg geholpen door de gerichte Bijbelstudies. Ik werd er nog meer door gemotiveerd dit werk te doen en ik geloof dat God me erbij wil helpen. Wat me opviel was de grote band tussen de cursisten en het grote wederzijdse respect. Fijn was ook dat je ervaringen met anderen kon uitwisselen.”. Dick is inmiddels verdergegaan met de voortgezette opleiding.

Laten we samen hopen en bidden dat de arbeid van de christelijke hulpverlening tot verdere uitbouw mag komen. Dat mede door dit werk nog velen mogen gaan weten dat alleen het geloof in Christus werkelijk bevrijding biedt en in de ruimte zet.

Laten we onze medechristenen ook geldelijk steunen; de overheid heeft kennelijk niet zoveel sympathie voor specifiek christelijke hulpverlening. Financieel bestaat het werk alleen maar dankzij de giften van de „achterban”. Er is grote nood in onze samenleving, velen „wankele” letterlijk „ten dode”. Laten we het samen mogelijk maken dat er hulp geboden wordt.

C. van Baardewijk,
Kalmiastraat 4, Wezep.
(05207 - 2401)

kerknieuws

BEDANKT voor het beroep van de kerk van Kampen: ds W. J. van der Linde te Heerenveen.

AMSTERDAM — Aangezien wij er niet zeker van zijn dat alle buitenverbandvrijgemaakte studenten en studerende(n) (en in 't algemeen kamerbewoners) in

onze stad elkaar kennen, willen we een ontmoetingsavond beleggen. Misschien kunnen we daar een begin maken met een regelmatige contactoefening.

Dit ongedwongen samenzijn waar wat gepraat en gezongen zal worden, en waar we 't ook zullen hebben over onze kerkelijke identiteit (inleiding ds H. de Jong) hebben we gepland op 12 dec. a.s. om 8 uur in de koffie-bar van Youth for Christ, 1e Jan Steenstraat 124 (vanaf centraal tation tramlijn 16, 24, 25 halte Albert Cuypstraat).

Wie dit leest en gegadigden weet, wordt verzocht het door te geven.

ds H. de Jong, tel. 731102
Cor Plooy, tel. 457742

„God zij geprezen met ontzag
Hij draagt ons leven dag aan dag.”
Ps. 68

De Here gaf ons opnieuw een dochter

Hilde Marijke

G. van Keulen
W. van Keulen-de Jong
Gert, Folko, Wieke, Kees
Greet, Sito, Hans, Anja

12 november 1978
Kerkstraat 51, 4141 AV Leerdam

VREDE EN „ONVREDE” VAN KERST

Dit is het thema van het
KERSTNUMMER
van de

Een nummer van 24 pagina's, waarvan 12 in volkleur, met extra kwaliteit papier.

Zowel in de artikelen als in gedichten en foto's komt u het thema tegen:

- omslag is een kunstwerk van de kunstenaar Reint de Jonge
- o.a. impressie kersfeestviering op het Vliegkamp Valkenburg
- speciaal voor dit nummer geschreven gedichten (een handreiking voor kerstfeestvieringen op scholen e.d.)
- een kerstverhaal om (voor) te lezen

Kortom: het hele nummer getuigt van de boodschap van het heil van Kerst: de geboorte van de Heer.

Dus: een nummer om huis-aan-huis te verspreiden!

- mogelijkheid van gratis indruk van plaatselijke gegevens
- prijzen gelijk aan 1977: 10-25 ex. 50 cent per ex.; 2500 en meer ex. 20 cent per ex.
- géén verzendkosten, alle prijzen zijn all-in.
- proefnummer wordt op aanvraag gratis toegezonden.
- bestellen s.v.p. vóór 1 december.

STICHTING ELISABETHBODE

Postbus 100, 7240 AC Lochem, telefoon 05730-4551 (' avonds 2526)

NIEUW

SERIE

„OP WEG”

uitgave van

Evangelisatielektuur voor jongeren.
Pakkend geschreven door ds. Thijs Weerstra.
Raak geïllustreerd door Gerrit Westerveld.

In kleurendruk uitgevoerd, verschijnt met 6 nummers per jaar.

Bijzonder geschikt als uitdeel- en gespreksmateriaal.

- onder militairen, scholieren, clubhuisjongeren
- op gesprekskringen, evangelisatiecampagnes, catechisaties

Het eerste nummer is verschenen: **MERK JIJ OOIT IETS VAN GOD?**

Prijs: f 0,90 per ex., bij grotere aantallen kortingen.

Voor inlichtingen, aanvragen proefexemplaar, evt. bestelling:

„Op Weg”, Antwoordnummer 11, 7240 VB Lochem, tel. 05730-4551

1953-1978

Dankbaar voor de genoten zegeningen
hopen wij D.V. zaterdag 25 november a.s.
het feit te herdenken dat onze ouders

Willem Meester

en

Hendrikje Meester-Bos

25 jaar geleden zijn getrouwd.

Wij willen dit heuglijke feit
met onze ouders, familie, vrienden
en kennissen vieren op een receptie, die
zaterdag 25 november a.s. gehouden zal
worden in hotel-rest. de Mandenmaker,
Kerkstraat 103 te Spakenburg,
waarvoor wij u ook gaarne uitnodigen.
Deze receptie begint om 20.00 uur.

De kinderen,
Lammie en Wim
Peter en Arja
Evelien en Frank
Gerda

Emmeerlaan 13, Spakenburg

„Want het leven is mij Christus
en het sterven winst.”

Filippenzen 1 : 21

De Raad van de (vrijgemaakt) gere-
formeerde kerk te Enschede-Noord
deelt hierbij mee, dat op maandag
6 november j.l. in Christus is ont-
slapen onze broeder

IAN VAN DER MOLEN

op de leeftijd van 65 jaar.

Kerkeraad en gemeente gedenken
met dankbaarheid hoe br. v. d. Mo-
len als ouderling gedurende verschil-
lende ambtsperiodes de kerk te En-
schede-Noord met grote trouw en
intense liefde heeft gediend. De
HERE heeft hem na een weg van
lijden opgenomen in Zijn hemelse
heerlijkheid.

Diezelfde God van het Verbond
schenke zijn vrouw, kinderen en
verdere familie de troost van Zijn
rijke beloften!

Namens de Raad voornoemd,
O. Mooiweer, praeses
R. J. Niemeijer, scriba

Enschede, 10 november 1978

Kleuterleidster (Wapenveld)

Het bestuur van de ds Van Maasschool,
Flessenbergerweg 7b, vraagt z.s.m. voor
haar tweeklassige kleuterschool

een leidster

voor 5 schooltijden i.v.m.
onderwijsstimulering.

Wij denken aan iemand, die

- uit overtuiging kiest voor het
chr. onderwijs;
- lid is van de Geref. kerk
(vrijg. buit. verb.) of Geref.
kerk (syn.)
- in het bezit is van acte A en
CKO.

Inlichtingen bij de hoofdleidster Mej. E.
IJzerman, tel. 05206-8649 (school).

Sollicitaties aan de voorzitter van het
schoolbestuur: dhr. G. J. Regterschot,
Nachtegaalweg 53, Wapenveld, telef.
05206-9290.

Stichting Christelijke Drugsbestrijding

Postbus 12, Balkbrug
tel. 05230 - 6764
gironummer 3501922 t.n.v. CDB-
Balkbrug

- ★ preventie
- ★ opleiding tot drugs-
consulent
- ★ bemiddeling bij opvang
- ★ uitgave van voorlichtend
materiaal

REKENT OOK OP UW
MEDELEVEN EN STEUN!

allemaal stukjes EO

Familieblad "Alpha"

EO - Mutterdaad: praktische hulpverlening

Jongeren-dagen

Musiekevenementen

Manifestaties

Bijbelstudie-projecten

Lektuur, cassettes, video, dia-series

voor een tientje steunt u ze allemaal

Goed, u bent het
misschien niet met alle
radio- en t.v.-programma's
van de EO eens. Maar de EO
heeft zoveel facetten. Daar
is er best één bij dat uw sym-
patie heeft.

De hulpverlening via
"Mutterdaad", bijvoorbeeld.
Of de actuele bijbelstudie-
programma's "De Bijbel
Open", met (behalve uitzen-
dingen) boeken, brochures,
dia-series en videotapes.

Of de talrijke mani-
festaties: land- en jongeren-
dagen, musiekevenementen,
jeugdrally's. En niet te ver-
geten: het kleurrijke familie-

blad Alpha. Dat krijgt u
trouwens gratis als u lid
wordt voor een tientje per jaar.
Een tientje is de EO u
toch wel waard?

ik doe mée voor 'n tientje!

☐ Noteer mij als "tientjeslid"
en stuur mij gratis het
familieblad Alpha (géén
programmablad).

☐ Ik word (nog) geen lid,
maar wil toch gratis Alpha
ontvangen. Stuur mij de

komende maanden geregeld
proefnummers.

(Zenden aan: EO, Ant-
woordnummer 80, 1200 VB
Hilversum. Postzegel
niet nodig). Stuur geen geld.
U ontvangt een
acceptgirokaart.

Naam: _____

Voorletters: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Op II

méér dan een omroep

P.C.R. is er niet alleen voor de onderdrukten, maar ook voor de onderdrukkers.

Dit zegt Dr. B. Sjollesma in een interview in Kerknieuws nieuwe stijl.
Wie zich met ingang van 1 januari a.s. voor een jaar abonneert ontvangt
de nummers vanaf 1 oktober gratis zolang de voorraad strekt.

Vraag proefnummer, antw.nr. 102, 6400 VB Heerlen. (postzegel overbodig)

Ik wil een proefnummer van/abonneer mij op Kerknieuws *

Naam: _____

Adres: _____

Handtekening: _____

*) doorhalen wat niet van toepassing is.

Op.

Voor al uw
handels- en familiedrukwerk - boeken en folders
is uw adres

DRUKKERIJ „STEENBERGEN”
Nooitgedacht 3 - Zeist